

รายงานโครงการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือที่คนไทยเรียกว่า **โควิด-19** ส่งผลกระทบต่อคนในสังคมด้านต่างๆ มากมาย อาทิ ด้านการดำรงชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ และด้านจิตใจ ซึ่งทั้งหมดทำให้เกิดความหวาดกลัวในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม และจากข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ผู้รับสารได้รับล้วนเป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการรวบรวมและประมวลผลมาแล้ว จนได้สารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าถึงและนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้ทันที สิ่งเหล่านี้เรียกว่า **การรับรู้สารสนเทศ** และการรับรู้สารสนเทศยังเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้มากมายผ่านช่องทางต่างๆ เปรียบเสมือนการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเป็นผู้รับสารสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการตระหนักถึงการรับรู้สารสนเทศและเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ของผู้รับสารทั้งนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและบุคคลทั่วไป รวมทั้งผลวิจัยยังสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตสารสนเทศที่ผ่านมาอันวิจัยฉบับนี้ด้วย เพื่อให้ตระหนักถึงการสร้างสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสารมากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 80 คน จากกลุ่มสุ่มแบบตามสะดวก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ : ชั้นปี คณะวิชา

ตัวแปรตาม : การรับรู้เกี่ยวกับโควิด-19 ปัญหาการรับรู้สารสนเทศผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

- เครื่องมือในการวิจัย**
เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19
 - ส่วนที่ 3 ปัญหาการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19
- การเก็บรวบรวมข้อมูล**
ใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการสุ่มแบบตามสะดวกกำหนดกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี ปีการศึกษา 2564 จากนั้นส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 4-7 พฤศจิกายน 2564
- การวิเคราะห์ข้อมูล**
ใช้สถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตมีวัตถุประสงค์เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ดูแลตนเองเบื้องต้นหากติดโควิด และพบว่าสื่อโซเชียลมีเดียเป็นช่องทางการรับรู้สารสนเทศมากที่สุด เนื่องจากสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งใช้ติดต่อสื่อสารในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ให้ทราบซึ่งกันและกัน (จุฑาทิพย์ จันทรกุล. 2563 : ออนไลน์)

แต่นิสิตมีปัญหาการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าด้านเนื้อหาสารสนเทศ นิสิตมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาจากข่าวปลอมในช่องทางโซเชียลมีเดียมากที่สุด เนื่องจากเป็นช่องทางที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ง่าย ข้อมูลใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลาเนื้อหาจึงมีทั้งจริงและเท็จ ทำให้การรับรู้จากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือทำได้ยากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราณี พันธ์ และประพันธ์ โพธิ์พวงพชม (2564) ที่กล่าวว่า “ข่าวปลอมจากโซเชียลมีเดียทำให้เกิดการหลงเชื่อจริง”

ดังนั้นนิสิตควรมีการตรวจสอบข้อมูลจากหลายๆ แห่ง เพื่อดูที่มาของข้อมูล ดูแหล่งอ้างอิงที่ระบุไว้ และเพื่อดูความคิดเห็นจากผู้อื่นรายอื่น (TKPark. 2558: ออนไลน์) ทั้งหมดเพื่อให้ข่าวสารที่รับมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับรู้และการเข้าถึงสารสนเทศเกี่ยวกับโควิด-19

2.1 วัตถุประสงค์ในการนำสารสนเทศโควิดไปใช้

2.2 ช่องทางการรับรู้และเข้าถึงสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ปัญหาการรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับโควิด

เอกสารอ้างอิง

- จิราณี พันธ์ และประพันธ์ โพธิ์พวงพชม. (2564). สถานการณ์การเข้าถึงสื่อ การรับรู้ข่าวปลอมและผลกระทบจากการใช้สื่อ ของผู้สูงอายุชุมชนเขตเมืองในวิถีชีวิตใหม่. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/download/251254/172070/>
- จุฑาทิพย์ จันทรกุล. (2564). พฤติกรรมสารสนเทศในยุคโควิด-19. สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://lib.pnu.ac.th/bib/106820>
- TKPark. (2558). ความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2564, จาก https://www.tkpark.or.th/tha/articles_detail/251/ความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์

